

YARGITAY
21. Hukuk Dairesi

Esas No.	2018/402
Karar No.	2019/659
Tarihi:	06.02.2019

İlgili Kanun / Madde

5510 S. SSGSK/13

- ***İŞ KAZASI KAVRAMI***
- ***İŞ KAZASININ TESPİTİ***
-

ÖZETİ İş kazasının tespiti istemine ilişkin bu tür davalar 506 sayılı Yasa'nın 11. maddesinden (5510 sayılı Yasa'nın 13.maddesinden) kaynaklanmaktadır. Anılan maddeye göre, iş kazası, a) sigortalının işyerinde bulunduğu sırada, b) işveren tarafından yürütülmekte olan iş dolayısıyla, c) sigortalının, işveren tarafından görev ile başka bir yere gönderilmesi yüzünden asıl işini yapmaksızın geçen zamanlarda, d) sigortalıların işverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere toplu olarak götürülüp getirilmeleri sırasında sigortalıyı bedence veya ruhça arızaya uğratan olaylardır. Zararlandırıcı sigorta olayının iş kazası sayılması için, 1) sigorta olayına maruz kalan kişinin sigortalı olması (hizmet akdi ile çalışması) 2) sigorta olayının maddede sayılı sınırlı olarak belirtilen hal ve durumlardan birinde meydana gelmesi koşuldur. Başka bir anlatımla, sigorta olayının, iş kazası sayılabilmesi için iki koşulun birlikte gerçekleşmesi zorunludur

Davacı, geçirdiği kazanın iş kazası olduğunun tespitine karar verilmesini istemiştir. Mahkeme ilamında belirtildiği şekilde, isteğin reddine karar vermiştir.Hükmün, davacı vekili tarafından duruşmalı olarak temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan sonra düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan ve temyiz konusu hükme ilişkin dava, Hukuk Muhakemeleri Kanununun 369. maddesinde sayılı ve sınırlı olarak gösterilen hallerden hiçbirine uymadığından Yargıtay incelemesinin duruşmalı olarak yapılmasına ilişkin isteğin reddine karar verildikten sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar verildi.

K A R A R

Dava davacının 16.07.2009 tarihinde geçirdiği trafik kazasının iş kazası olduğunun tespiti istemine ilişkindir. Mahkemece davanın reddine karar verilmişse de bu sonuca eksik araştırma ve inceleme sonucu varılmıştır. Dosyadaki kayıt ve belgelerden; davacının kendisi gibi sigortasız ... ve sürücü ... ile birlikte yiyecek ve inşaat malzemesi almak için ...'un babası davalı şirketin kaza öncesi ve sonrası sigortalı çalışanı (kaza tarihinde sigortasız) ...'a ait olduğu iddia edilen noter kanalı ile satışını almadığı ...plakalı araç ile gittikleri ... dönüşü yolunda kaza geçirdikleri, kaza sonrası davacı tarafından davalı şirkete karşı 16/07/2009 tarihli iş kazasına dayalı olarak maddi ve manevi tazminat talepli olarak açılan dava olduğu, SGK tarafından olayın iş kazası olmadığına inceleme raporu ile belirlenmesi üzerine olayın iş kazasının tespiti amacı ile dava açmak için davacı vekiline süre verildiği, davanın derdest olduğu, davacının davalı işyerinden bildirilen kaza öncesi ve sonrasına ilişkin hizmet kaydının mevcut olmadığı, sigortasız çalıştığını belirten davacı tanıklarının davacının davalı şirkette çalıştığını beyan ettiği, dosyadaki mevcut ücret bordrosuna göre sigortalı çalışan davalı tanıklarının ise davacının davalı şirket nezdinde çalışmadığını beyan ettikleri anlaşılmaktadır. İş kazasının tespiti istemine ilişkin bu tür davalar 506 sayılı Yasa'nın 11. maddesinden (5510 sayılı Yasa'nın 13.maddesinden) kaynaklanmaktadır. Anılan maddeye göre, iş kazası, a) sigortalının işyerinde bulunduğu sırada, b) işveren tarafından yürütülmekte olan iş dolayısıyla, c) sigortalının, işveren tarafından görev ile başka bir yere gönderilmesi yüzünden asıl işini yapmaksızın geçen zamanlarda, d) sigortalıların işverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere toplu olarak götürülüp getirilmeleri sırasında sigortalıyı bedence veya ruhça arızaya uğratan olaylardır. Zararlandırıcı sigorta olayının iş kazası sayılması için, 1) sigorta olayına maruz kalan kişinin sigortalı olması (hizmet akdi ile çalışması) 2) sigorta olayının maddede sayılı sınırlı olarak belirtilen hal ve durumlardan birinde meydana gelmesi koşuldur. Başka bir anlatımla, sigorta olayının, iş kazası sayılabilmesi için iki koşulun birlikte gerçekleşmesi zorunludur.

Kamu düzenine ilişkin bu tür davalarda mahkemece gerçek durumun resen araştırılıp sonuca gidilmesi gerekir. Somut olayda; dosyadaki bilgiler ışığında olayın iş kazası olup olmadığı tam aydınlatılamamış olup eksik araştırma ile sonuca gidilmiştir.

Mahkemece yapılacak iş;

1- Davacı ile kaza anında aynı araç içinde bulunan ... ve ...'un davacı şirkete karşı iş kazasına ilişkin dava açıp açmadıklarını belirlemek

2-Davacı ve araç içindekilerin beyanına göre inşaat malzemesi almaya gittikleri dikkate alınarak; kaza yapan araçtan yeni alınan inşaat malzemesi çıkıp çıkmadığını araştırmak, çıktı ise nereden aldıklarını ve faturalarını sormak ve alındığı yerin sahibi veya satan kişiyi tanık olarak dinlemek

3- Kurum raporunda ... ve davacının verdiği ifadede işyerinde yemeğin bittiği belirtilmekte olup, işyerinde o gün yemeğin bitip bitmediğini, yemeğin dağıtımının nasıl yapıldığını, yemeğin işyerinde yapılıp yapılmadığı hususunda şantiyede çalışan sigortalı işçileri dinlemek

4- ...'un kurum raporunda verdiği ifade de ... şirketi doktorunun kaşıntı nedeni ile işçileri muayene ettiğini ve reçete yazdığını ilaç, inşaat malzemesi ve yemek almak için davacı ve diğerlerini ...e gönderdiğini belirttiği dikkate alınarak ...şirketi doktorunu dinlemek, davalı işverenin işçilerini dinlemek kaşıntı olayını ve reçeteyi sormak, kaza geçirenleri dinleyerek reçete ile ilaç alıp almadıklarını aldılar ise nereden aldıklarını sormak, tüm bu araştırmalar sonrası sonucuna göre karar vermektir. Mahkemece, bu maddi ve hukuki olgular gözetilmeksizin eksik araştırma sonucu yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

O halde davacı vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır. SONUÇ: Hükümün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, temyiz harcının istek halinde temyiz edene iadesine, 06/02/2019 gününde oy birliğiyle karar verildi.

